

پاییزیای طبیعت چهارگنبد

بین توو چارگنبد که خزونه
هوا از سردی اش گل می چزونه
هوا با سوز خود گل را نچزون
برا دلبر ببرم گل به خونه

این یک دوبیتی محلی قدیمی درباره‌ی پاییز زرد چهارگنبد است.

دمای هوا که رو به کاهش می‌گذارد، شوق نفس کشیدن در هوای «چهارگنبد» برای آنهایی که با این منطقه خوش آب و هوا و کوهستانی سیرجان آشنایی دارند، حکایت دل‌بی‌قراری را دارد که پای‌بند هیچ قاعده و قانونی نیست. منطقه‌ای که سالها تفرجگاه سیرجانی‌ها و مکان آباء و اجدادی «ایل بچاقچی» بوده است.

گر چه گذر زمان زندگی عشایری مردم چهارگنبد را دست‌خوش تغییرات کرده است و کمتر در میان مردمانش آداب و رسوم قدیم را می‌بینی، اما هنوز نقش و نگار طبیعت چهارگنبد در هر فصلی چشم‌نواز است و جدا از اینکه شادابی درختان در روزها و شب‌های بهار و تابستانش روح و روان آدمی را به وجد می‌آورد، پاییزی نیز بس نارنجی و سرخ و زیبا دارد.

ایل بچاقچی که از آن به عنوان بزرگترین ایل استان کرمان یاد می‌کنند، سال‌های سال نام و آوازه خود و مردمان غیورش را مدیون طبیعت بی‌نظیر چهارگنبد می‌داند. برآستی که هوای چهارگنبد حال و هوای عجیبی دارد. خنکای نسیم صبحگاهی‌اش دل را جلا می‌دهد و سوز سرمای نیمه‌شبش، حکم شلاقی را دارد که بر تن مردانش می‌خورد تا مرد کوه و بیابان شوند. با وجود این، برای بسیاری از مردم سیرجان، طبیعت چهارگنبد تنها در زیر نور آفتاب چهره آشنایی دارد و به دلیل نبود امکانات طبیعت‌گردی، کمتر کسی در شب و با استفاده از روشنایی مهتاب، میهمان طبیعت چشم‌نواز این منطقه بوده است.

چهارگنبد کجاست؟

چهارگنبد در نقطه شرقی سیرجان واقع شده است و به

دو شهر بافت و بردسیر نیز نزدیکی جغرافیایی دارد. مردم این منطقه اعتقاد دارند که وجه تسمیه این منطقه به سبب وجود چهار «زیارتگاه» در چهار نقطه این منطقه می‌باشد. زمستان چهارگنبد سرمای طاقت‌فرسایی دارد و تابستانش خنک و معتدل است. این منطقه‌ای ییلاقی ۶۷ پارچه آبادی دارد. البته این آمار بر اساس شناسنامه آبادی‌های کشور است و آبادی‌های دیگری نیز وجود دارند که اگر چه در تعاریف رسمی متعلق به بلورد می‌باشند، اما در تعاریف عرفی و سنتی با همان نام چهارگنبد شناخته می‌شوند.

کرپویی، گلناباد، اسلام آباد، سرسنگویی، تکیه و شریک آباد از مشهورترین آبادی‌های این منطقه هستند که زیبایی طبیعتش را در کمتر جایی از جنوب کشور می‌توان پیدا کرد. با وجود این، زیبایی‌های شگفت‌آور و مسحور کننده چهارگنبد کمتر تا به حال مورد توجه قرار گرفته است.

گویی هیچ‌گاه به مخيله مسوولان سیرجانی این نکته‌خاطر نکرده است که به جای توسعه ویرانگر معادن «مس» از ظرفیت «اکوتوریسم» چهارگنبد استفاده معقولی کنند که از درآمد گردشگری‌اش هم سودی عاید مردم این منطقه شود و هم محیط زیست منطقه حفظ شود. حال آنکه سوای پنج ماه آخر سال که سردی هوا، صعب‌العبور بودن راههای دسترسی و کوچ عشایر سبب از رونق افتادن منطقه چهارگنبد می‌شود، در باقی ماههای سال گردشگران به راحتی می‌توانند این منطقه را برای طبیعت گردی خود انتخاب کنند.

به خصوص اینکه چهارگنبد شب‌های فراموش‌نشدنی دارد که می‌تواند بهانه‌ای برای اتراف چند روزه گردشگران شود. البته به شرطی که کمپ‌ها و امکاناتی در فاصله بین آبادی‌ها برای گردشگران پیش‌بینی شود.

مهتاب خجل ز نور رخسار چهارگنبد...

شب اندر دامن کوههای «میخ سفید» با آن جنگل انبوه